

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspedicijski v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 238.

V Ljubljani, v sredo 16. oktobra 1895.

Letnik XXIII.

Vera in veda.

Brzobjavna poročila so zadnje dni iz Španskega naznanjevala velike dijaške izgrede v Barceloni. Listi sedaj poročajo nadrobneje o vzrokih, kateri so vzburili vseučilišnike. Skof barcelonski je namreč prepovedal čitanje knjig o geologiji in zoologiji, katere je spisal ondotni vseučilišni profesor Odon de Buen, ker nasprotujejo dogmam katoliške cerkve. Ob enem je škof prosil tudi v smislu določil konkordata, ki je sklenjen na Španskem mej državo in cerkvijo, naj država odzame dotičnemu učitelju pravico v istem smislu predavati na vseučilišču, ali naj vsaj določi, da ne bodo dijaki prisiljeni poslušati njegova predavanja. Vlada je deloma vstregla opravičeni želji škofovi. To pa je razburilo one dijake, kateri so okuženi z brezverskimi nauki in zaradi tega so vprizorili velike nerede na vseučilišču. Precej ko so zvedeli, napravili so demonstrativne ovacije profesorju Odonu de Buen, ter hiteli pred stanovanje vseučilišnega rektorja, kjer so kričali, da naj odloži častno dostojanstvo rektorja, ker ni branil neodvisnosti vede pred tujim vplivom. Od tod so se drvili pred poslopje škofovo, kjer so razgrajali in pobijali okna. Tukaj jih je župan pomiril, da so se mirno razšli. Toda takoj popoldne so se zopet sešli v shajališču republikanskih poslancev, kjer so dobili nova navodila za svoje razgrajanje. Proslavljali so s kričanjem in surovim vedenjem svobodo vede ter očitno sežgali črno desko, na kateri je bil nabit razglas vseučilišnega rektorja proti omenjenemu učitelju.

Drugi dan so se že rano zjutraj zbrali pred vseučiliščem, kjer so hrupno pozdravljali profesorja geologije, ko je došel na vseučilišče ter jo vdrli za njim v poslopje, kjer so vlomili v rektorjevo pisarno. Ondi so od njega zahtevali, da se pridruži protestu ali pa naj odstopi. V tem pa je prišla policija in

jela razganjati razgrajajoče dijake. Ti so se uprli in tako je prišlo do hudega pretepa, v katerem je bilo na obeh straneh več ranjenec. Mnogo dijakov so zaprli. Toda tudi s tem izgredu še niso bili završeni. Zvečer se je nadaljevalo razgrajanje po ulicah, kjer so dijaki pobijali okna na hišah katoliških poslanecev in časnikarjev, dokler vojaštvo z orožjem ni napravilo reda.

Ti dijaški izgredu kažejo, kako da tudi na Španskem prostozidarji porabijo vsako priliko, da bi se jim posrečilo tudi v tej deželi odstraniti konkordat, kakor se jim je to posrečilo drugod in to tudi pri nas v Avstriji. — Povsod namreč, kjerkoli se v verskem oziru hoče kaj storiti za pravi napredek človeštva, povsod z neko infernalno silo zdivjajo framasonske sile. O tem nas potrjujejo dogodki, ki so se nedavno vršili na Belgijskem, ko se je imel potrditi zakon, po katerem se mora v vseh ljudskih šolah uvesti tudi pouk v krščanskem nauku. To se kaže sedaj na Francoskem, kjer vlada naklada redovom take neizmerno visoke davke, da jih jim skoro ne bo mogoče plačevati. In to vse zato, da se iz šole iztirajo zadnji sledovi krščanstva.

Nedoslednost in puhlost brezverskih naukov pa se kaže posebno v tem, da se liberalizem povsod bori za prosto predavanje brezverskih načel v vedi, da pa one, kateri hočejo iste nauke praktično uvajati v življenje, po istih liberalnih zakonih sodnijsko kaznujejo, kakor se je to nedavno zgodilo na Dunaju, kjer je bila kaznovana z zaporom socijalistinja Popp-Dvořakova, katera je učila prosto ljubezen, namesto zakona, dasi je opozarjal njen zagovornik, da se isti nauki vednostno razlagajo tudi po vseučiliščih.

V tej nedoslednosti se vidi ničevost vede, katera hodi svoja pota, ločena od Boga in zaide v navskrižja, iz katerih se ji ni mogoče izmotati

vkjub toliko hvaljeni neodvisnosti in svobodi. — Se vedno torej zveni od človeštva Stvarniku nasproti uporen glas: Non serviam! Toda jednako mu je tudi vedno za petami obsodba, ki kaže človeštvu, da je v vsem, torej tudi v najvišjem poletu duha, v vednosti, odvisno od Boga, da torej vera in veda ne moreta biti v nasprotju, dokler hodijo učenjaki pravo pot.

Cesar v Zagrebu.

(Izv. poročilo.)

Krasno jutro dne 15. oktobra je vzbudilo zagrebške prebivalce iz malournega spanja. Na vse zgodaj so bile napolnjene mestne ulice domačega in zunanega občinstva. Z vsakim vlakom je došlo neštivilno občinstva iz bližnjih in daljnih krajev.

Vsak posamezen je želel videti obraz dobrotljivega vladarja, ki se je kmalu po osmi uri prikazal na prostem. Prva pot njegova ga je peljala v stolno cerkev, da pokaže s tem vzgled dobrega katoličana.

Pri cerkvenih vratih ga je pričakoval nadškof Posilović s stolnim kapiteljem in zbranimi duhovniki. Po krasnem nagovoru je spremil nadškof presvetlega cesarja pred veliki oltar, koder je bil pripravljen zanj okusno prirejen prostor. Po sv. maši, katero je daroval nadškof, je sprejel cesar blagoslov z Najsvetejšim, na koru pa je zadonela prekrasna himna: „Bog ohrani, Bog obvaruj, nam cesarja Avstrije!“ Ginljivo je bilo gledati, kako je bil vtopljen vladar v pobožno molitev.

Po opravljeni cerkveni slovesnosti se je podal cesar v sredo cerkve ter si dal predstaviti posamne duhovnike in se ljubeznjivo pogovarjal z vsakim članom stolnega kapitelja posebej. Govor se je tikal samo cerkvenih zadev, poprave in olepšave stolne cerkve, stroškov in dohodkov.

LISTEK.

Očetova povest.

(Iz angleškega prosto poslov. D.)

V nezdravem, močvirnatem kraju leži vas Predor. Lesene bajtice so vse s slamo krite in stoje nepravilno raztresene na obeh straneh tako zvane „glavne“ ceste. Vselej sem hodil tod otožen, videč toliko siromaštvo ubogih stanovalcev. Če sem stopil med vrata ob cesti stoječe hiše, sem videl pred seboj majhno, nezdravo kuhinjo, čisto temno, ker jedino okno, katero je imela, je bilo zamašeno s papirjem in cunjami. In tam v kotu poleg brleče leščerbe je ležal bolnik na kupu slame, — zraven njega pa osel, kterege so imeli pri hiši kot jedino imetje; — in večkrat je prišel sestradani sivec v najbližjo dotiko z bolnikom . . .

O kolikokrat sem želel pomagati tem ubožcem! Bil sem zdravnik v tej vasi; zdraviti sem pa mogel samo telesne bolečine, in še teh ne vselej . . .

Veliko več bolnikov je imel tukajšnji dušni zdravnik. Samó on je vedel, kako težko je pomagati ubogim, a lenim in hladnokrvnim ljudem. Privadili so se revščine; dela se ogibali, živeli pa od prosjačenja. — Pomagati bi jim mogel samo jeden, ki je imel vsa potrebna sredstva: ta mož je bil stari posestnik Tomaž Košir, čegar lastnina so bile skoro

vse hiše. Prebival je daleč od nas, in je prišel le tedaj sem, keadar mu je oskrbnik sporočil, da tá ali oni upnik noče dolgov plačati.

Bog vé, kolikokrat sem pripovedoval staremu gospodu, kako zelo so vaščani revni, in kako nujne pomoči potrebni. Prigovarjal sem mu, naj dá hiše prezidati, da bodo saj zdrava stanovanja. Toda skopi gospod je zmignil z rameni in rekel, da je za to še dosti časa. — Tako so rinili ubogi vaščani z revščino in lenobo dalje od leta do leta. — Mnokrat so pa nastale bolezni, in kruta smrt je imela obilo žrtev po nesnažnih bajtah.

Sedaj je vas Predor seveda že vsa drugačna. Z neumornim prizadevanjem, pri katerem me je hči neutrudno podpirala, se mi je posrečilo, da sem marsikaj zboljšal; toda slabih navad, katere je povzročila prevelika revščina pri ljudeh, mi ni bilo mogoče iztrgati.

Ponavljal sem vedno prošnje, a še vedno zaman. Kar zvem nekega dne, da je nenadoma umrl stari Košir, zadel ga je srčni mrtvoud. Njegov vnuk je podedoval vse ogromno premoženje.

Poznal sem mladega gospoda, Pavla Koširja, že iz otročjih let. Kadar je prišel s stricem v ta kraj, se je vedel proti nam prijazno, in vsi smo ga radi imeli. Tudi sedaj smo ga z veseljem pozdravili kot svojega gospoda. Zal, da je moral takoj po smrti stricevi oditi z materjo v Italijo.

Mila pomlad je prišla tudi v našo borno vasico; a Pavel Košir še ni smel zapustiti svoje matere, ki je bila prebolehna, da bi nastopila tako dolgo pot. In ravno nežna ljubezen do matere mu je pridobila srce moje hčere in mojo naklonjenost. Vedela sva, kako silno ljubi svojo mater, ker razun nje ni imel nobenega svojega več.

Tisto poletje, ko je bil Pavel Košir v Italiji, je bilo najbolj vroče poletje, kar jih pomnim. Življenje med temi zapuščenimi, lenimi ljudmi mi je postalo neznosno; dohodki so bili vedno manjši.

S strahom sem opazoval vedno bolj blede obraz Klare, moje jedine hčere.

Obiskovala je vsak dan bolnike, jim nosila ostanke od kosila in jih tolažila v bednem stanu. Rad bi jo poslal v kak boljši kraj, a nisem je mogel, in to zlasti iz jednega vzroka, kterege ni mogel niti smel zvedeti moj ljubljani otrok.

Da bi si prihodke zboljšal, sem pisaril za zdravniške časopise, in če ni bilo časa po dnevi, sem pisal po noči.

Vročega poletnega dne sedim zopet pri mizi in pišem. Čutim, kako mi slabé oči in omagujejo roke.

Pa niti vročina niti slabost me nista mogla zadrževati od pisanja, ker vsaka popisana stran mi je pomagala v boju za obstanek. Le zdaj pa zdaj odložim pero in popijem kozarec vode.

Iz cerkve gredé se je podal vladar v vojaško bolnišnico, kjer si je natančno ogledal mnogovrstne naprave in se ljubeznjivo pogovarjal z nekaterimi bolniki. Pri slovesu se je jako pohvalno izrazil nad vsem, kar je videl.

Takoj na to je obiskal vladar topničarsko vojašnico, koder si je ravno tako natanko ogledal vse naprave. Iz topničarske vojašnice se je podal v srbsko cerkev. Tu ga je pozdravil patrijarh Branković z obilno asistenco. Po pozdravu se je pomikal sprejod v sanktuarij. Mej tem časom je odmevala s kora cesarska himna. Po preteku kakih 10 minut je spremil patrijarh vladarja do voza, ki ga je odpeljal k vseučiliščnemu poslopju.

Tu ga je pričakoval vseučiliščni rektor z zbranimi profesorji v paradni uniformi. Navdušeni živio-klici so naznanjali prihod vladarjev. Na daljši pozdrav vseučilišnega rektorja je odgovoril cesar: „Rad sem prišel v ta prostor, ki je namenjen za razširjanje vede in znanosti in se zahvaljujem vam vsem za navdušeni vsprejem. Akademikim dijakom te visoke šole pa očetovski svetujem, da se z vso mladeniško gorečnostjo poprimejo naukov, kateri so jim tukaj na razpolago, da bodo s prosvitljenim duhom zamogli stopiti mej svet. Domovina, ki bode potrebovala njihovih močij, zahteva to od svojih zvestih, udanih sinov. Alma mater Francisco Josepha vivat, floreat et crescat!“

Potem si je dal predstaviti cesar vse profesorje ter je z vsakim spregovoril nekaj prijaznih besedij. Konečno so se mu predstavili tudi bosniško-mohamedanski vseučiliščniki, katere je vladar počastil s kratkim ogovorom.

V teku dneva je potem obiskal cesar še mnogo drugih zavodov, mej drugim šolska poslopja, bolnišnice, vladno poslopje in druge.

Kamorkoli se je podal ljubljani vladar, povsodi ga je pozdravljala mnogobrojna množica z navdušenimi živio-klici. Okna in balkoni na glavnih trgih in v večjih ulicah so bili polni radovednih gledalcev.

Vkljub temu, da so bili javni prostori skoro natlačeni, je vendar povsodi vladal vzoren red. Vojski in redarji so vestno izpolnovali svoje dolžnosti.

Jedino skazo je provzročila demonstracija pred srbsko cerkvijo, kjer je vihrala srbska zastava, in pri glavnem slavoloku z mažarsko zastavo. Po večurnem prizadevanju vseučiliščnikov so zvečer ob 6. uri vendar prisilili cerkveno predstojništvo, da je skrilo srbsko zastavo. Ogrsko zastavo na glavnem slavoloku je izdrl neki vseučiliščni dijak. Vkljub temu je policija z nova nataknila zlomljeno in raztrgano zastavo.

Konečno naj še omenimo slavnostne predstave včeraj zvečer v novem gledišču. Predstavljala se je igra „Nikolaj Zrinjski“. Pred predstavo je v posebnem nagovoru gledališčni intendant proslavljal cesarja, katerega je občinstvo navdušeno pozdravljalo. Na odru je bila postavljena krasna cesarjeva soha, katera je bila okusno ovenčana. Po predstavi se je

V tem hipu vstopi Klara.

„Ali misliš zopet ven v tej vročini, Klara?“ jo vprašam in dénem peró na stran.

„Dá, oče, staremu Zanoškarju bi rada nekaj vina nesla; pa pred moram še pogledati, kaj pravijo o koleri. Morda že pojenjuje?“

Nič ji ne odgovorim, ker sama je vzela časopis v roko in čitala.

„Oh, oče“, zakliče in me žalostno pogleda z velikimi modrimi očmi, „je že čisto blizo nas, samo še dvajset milj! Pomisli, če pride tu-sém med borne, nesnažne kočé! Kakó hitro se bode razširila! O moj Bog! — Oče, ali moremo kaj pomagati, da odvrnemo to grozno šibo?“

„Ljuba moja“, ji odgovorim in se delam mirnega in hladnokrvnega, „delala sva, kolikor sva mogla, in boveda tudi še nadalje. Pa kaj bodedo tako skrbeli!“

„Vi mi le prikrivate svojo skrb, oče, in vem, da vas ravno tako skrbi kot mene. Jaz mislim noč in dan na tó bolezen, ki je tako strašna...“

„Klara, mene to preveč boli, ko vidim, kako trpiš. Vse bi prenesel, le tega ne...“

„Želela vam bi, da bi le ne bilo treba kaj hujšega prenašati kot moje skrbi in težave“, mi odgovori smehljaje.

„Kaj si že prej rekla, Klara? Da bi nesla vina Zanoškarju? Ravno danes sem zapazil, da ga več

cesar dalje časa pogovarjal z intendantom. Splošno je pohvalil krasno poslopje in naprave v notranjem ter obljubil iz zasebne blagajne letno podporo 10.000 gld.

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. oktobra.

Program novega ministerstva. Razni listi ugibajo o programu novega ministerstva. V parlamentarnih krogih vladajo glede tega naslednje misli, ki pa v prvi vrsti izražajo samo želje. „V prvi vrsti“, glasi se, „se bode dovršil še v tekočem letu budget za bodoče leto. V to svrhu bode imel državni zbor v pričetku sezone zelo malo plenarnih sej in bode ves čas porabil za budgetni odsek. Takoj nato se bode posvetovala zbornica o zakonu glede ponarejevanja živil. Še pred božičnimi prazniki bode predložil grof Bađeni svoj načrt za volilno preosnovo, o katerem se bode vršilo posvetovanje v prvih mesecih prihodnjega leta. Istodobno bode prišla na vrsto tudi davčna preosnova. — Koliko je resnice na teh podatkih, pokazala nam bo bližnja bodočnost.

Slovansko gospod. društvo za Češko. Iz Prage se poroča, da se je po mnogem prizadevanju princa Schwarzenberga ter poslancev Kaizla in Kramařa ustanovilo novo gospodarsko društvo za Češko, čegar glavni namen je, pospeševati domače gospodarske interese. V odbor so izvoljeni naslednji možje: princ Schwarzenberg, grof Harrach, profesorja Braf in Kaizl, dr. Kramař, Janda, Braksa in dr. Slama. Pravila je vlada že potrdila in mlado društvo kmalu jame delovati za gmetne gospodarske koristi.

Gospodarski shod v Ustju na Češkem. Pretečeno soboto se je otvoril shod kmečkih zastopnikov v Čehih. Po daljšem posvetovanju so vsprejeli navzoči, nad 4000 nemških kmetov, naslednji agrarni načrt: 1. organizacija poljedelcev po obligatoričnih zadrugah na narodni podlagi, 2. se zahteva ustanovitev poljedelskih strokovnih šol, 3. ustanovitev kulturno-tehničnega oddelka na nemški tehnični višji šoli v Pragi, 4. nastavljanje potovalnih učiteljev za vse stroke poljedelstva, 5. razširjevanje kmečkih društev, 6. zdatna državna podpora za živinorejo in poljedelske namene, 7. povišanje posejil in podpor za melioracijske namene, 8. preosnova kulturno-tehnične službe, 9. imenovanje državnega nadzornika za poljedelstvo v poljedelskem ministerstvu, 10. nastavljanje posebnega sveta za deželno ekonomijo v deželnem odboru, 11. preosnova deželnih preskuševalnih zavodov, 12. preosnova borzne postave, 13. pospeševanje lokalnih železnic, 14. izjemne vožne cene za gospodarske potrebe, 15. pospeševanje cestnega omrežja posebno v gorskih krajih, 16. preosnova vodnih zakonov, 17. zakon glede nakupičevanja zemljišč, 18. znižanje zemljiškega davka, 19. preosnova naravnostnih davkov, 20. vpeljava večletnih amortizacijskih obrokov za zemljiške dolgove, 21. starostno zavarovanje za kmečke delavce, 22. sprememba domovinskega za-

nimamo. Precej, ko mi bode mogoče, pošljem ponj. Za zdaj boš pa že morala vzeti nekaj krajcarjev, da mu ga kupiš.“

„Oh, da bi prišel Pavel Košir sém! Oče, kaj ne, da vi želite? Ali bi ne bilo dobro, če bi mu vi pisali in rekli, kako potrebujejo ubogi ljudje ravno sedaj njegove pomoči? Gotovo bi takoj kaj poslal!“

Obljubim ji, da storim to še danes, in hočem zapreti pisalno mizo, iz katere sem vzel nekaj krajcarjev, da jih bi dal Klari za vino; kar zagleda v koticu nekaj skupaj zvutih las.

„Oče“, pravi z mehkim glasom, „dajte mi no kak spomin od ranjke moje matere.“

„Pozneje, pozneje, ljubi otrok“, ji odgovorim naglo in zaprem mizni pokrov, ne da bi ji povedal, — da sem vzel te lase nji sámi, ko je bila še majhen otrok, da jih imam za spomin...“

„Kolikor krat grem v cerkev“, govori Klara in položi desnico na mojo ramo, „mi je žal, da so moja mati pokopani tam daleč, — kjer so čisto zapuščeni... brez spominka na grobu... Oče, spodobilo bi se, da bi saj tukaj napravili kak spomin... Morda bodedo mogli to pozneje, ko bode boljši zaslužek...“

„Morda, ljuba moja. Le počakajmo še malo“, odgovorim. Ko je pa Klara odšla, sem hodil razburjen po sobi, in nisem se mogel umiriti. —

(Dalje sledi.)

kona, 23. zakon za varstvo delavcev, 24. prisilno zavarovanje živine, 25. zavarovanje proti ognju, toči itd. pod državnim nadzorstvom, 26. zahteva se, da se pri nabavi vojaških potrebščin ozira na kmečke posestnike in naj se olajšajo nabavni pogoji, 27. varstvo poljedelskih interesov v tostranskih deželah in obnovitev pogodbe z Ogersko. Konečno se zahteva, da se uvede splošna volilna pravica in zastop kmečkih interesov v vseh postavodajalnih družbah.

Japonska vlada je po vsestranskem posredovanju evropskih velevlastij dovolila v zahteve kitajske vlade glede polotoka Liaotung. Kitajci morajo toraj plačati Japoncem 30 milijonov taelov v to svrhu, da izpraznijo omenjeni polotok. Pogodba je dosedaj sicer samo ustmena, vendar bode v bližnjih dneh gotova tudi pismena. Za izpraznjenje polotoka je določen rok treh mesecev. — Poleg omenjenih taelov mora plačati kitajska vlada tudi prvi obrok v znesku 50 milijonov v pogodbi v Simonoseki določene vojne odškodnine. Ta denar bode izročil kitajski poslanik v Londonu ondotnemu japonskemu poslaniku.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. oktobra.

(Blagoslovljenje nove bolnišnice.) Danes ob 10. uri se je vršilo slovesno blagoslovljenje nove deželne bolnišnice. Prevzvišeni gospod knezoškof so blagoslovili kapelo, opravili sveto mašo ter potem blagoslovili posamezne bolniške oddelke. Slovesnosti so se udeležili dež. predsednik baron Hein, zastopniki uradov, dež. odbora, kranjske hranilnice itd. — Deželni glavar gospod Oton Detela je tako-le ogovoril zbrano gospodo: Prevzvišeni milostljivi gospod knez in škof! Najudaneje Vas pozdravljam v imenu dež. odbora in se Vaši Prevzvišenosti toplo zahvaljujem, da ste našo prošnjo milostljivo uslišal ter prišli blagoslovit novo deželno bolnišnico. — Čast mi je, Vas najljubneje pozdraviti ter zahvaljujé se, da ste otvorjenje nove deželne bolnišnice počastili s svojo navzočnostjo. Vas visokoročni gospod deželni predsednik prosim, da ohranite tudi Vi deželnemu zavodu svojo naklonjenost. — Srčno pozdravljam tudi vse druge velečastite goste, kateri so prišli k današnji slavnosti. Božja previdnost je dež. zbor napotila, da je pravočasno ukrenil graditi novo bolnišnico, zavod, posvečen usmiljenju in ljubezni do svojega bližnjega. Kaj bi počeli, ko je stara bolnica po potresu nerabljiva postala in je zdaj tudi bivanje bolnikov v barakah z ozirom na bližočo se zimo nemogoče, če bi ne bila nova bolnica že toliko dovršena, da se v isto preselijo bolniki. Zgradba nove bolnišnice, katera se je pričela l. 1893, provzročila je res deželi ogromne stroške, kateri bodo znašali nad 600.000 gld. A nova bolnišnica bila je deželi neobhodno potrebna in gradila se je tako, da vstreza vsem zahtevam, katere se stavijo dandanes gledé novih bolnišnic. Breme, katero nalaga nova bolnišnica deželi kranjski, bo ista zmagala z Božjo pomočjo, vsaj je rekel Izveličar naš: „Kar bote storili najrevnejšemu sobratu, storili bote meni!“ — Skrb za bolnike in reveže je krščanska dolžnost, kaže pa tudi stopnjo kulture, do katere je narod dospel. Da se v bolnišnici dosežejo zaželeni uspehi, ne zadostuje, če so poslopja še tako dobro urejena, treba je poleg spretnega vodstva in vestnega upravnništva tudi dobrih skrbnih zdravnikov. Tudi v tem oziru je naša deželna bolnišnica izvrstno preskrbljena. Na nje oddelkih nastavljeni so zdravniki primariji, kateri slove kot strokovnjaki, tako da se sme pač trditi, da revni bolnik, ki pride v našo deželno bolnišnico, dobi tako zdravniško pomoč, da se bogatin tudi za dragi denar boljše preskrbeti ne more. Z izvrstno zdravniško postrežbo pa naj se družijo tudi ljubezni polna oskrb bolnikov in to opravlja pa v naši bolnišnici kongregacija usmiljenih sester. Nad vse hvale vredno delovanje teh oskrbnic bolnikov je splošno znano in priznано, tako da meni ni treba je še posebe omenjati. Tako zatajevanje in požrtvalnost, kakor je pri postrežbi bolnikov kažejo usmiljene sestre, mora biti le sad krščanske ljubezni do bližnjega, ki korenini v najiskrenejši vernosti. O priliki otvorjenja deželne bolnišnice mi je prijetna dolžnost tudi hvaležno omeniti zastopa stolnega mesta Ljubljane in kranjske hranilnice, ki ste z zdatnimi prispevki in sicer od strani mesta Ljubljane v znesku 36.000 gld. in kr. hranilnice v znesku 80.000 gld. zgradbo deželne bolnišnice velikodušno podpirali. S pohvalo omeniti mi je tudi spretnega in marljivega voditelja zgradbe bolnišnice, deželnega inženrja

Klinarja in podjetnike te stavbe, kateri so vzle preobilnega dela, katero se jim je vsled potresne katastrofe nakupičilo, požrtvovalno skrbeli, da se je zgradba deželne bolnišnice v dotičnem času dobro dovršila. Kadarkoli se v širni Avstriji obhaja kaka pomenljiva slovesnost, spominjajo se hvaležno svojega ljubljenege vladarja, presvitlega cesarja. Spominjamo se ga tudi pri današnji slovesnosti tembolj, ker je naš presvitli cesar vzor milosrčnosti in dobrotljivosti, ki pospešuje radostno dobrodelne humanitarne zavode. Izražamo ob otvorjenju deželne bolnišnice gorečo željo, da mili Bog ohrani in blagoslovi presvitlega cesarja ter vzkliknemo iz vsega srca: „Slava našemu presvitlemu cesarju Francu Jožefu.“

(Narodnost ali nerodnost?) „Narod“ v večrajšnji številki kot dokaz, da naša stranka ni narodna, pogreva že davno pozabljeno stvar, da je deželni glavar v nemščini pozdravljal došlega deželnega predsednika. Mi smo takrat to stvar pojasnili, za danes le dostavimo to-le: „Narod“, omenjajoč te stvari, je v svoji gorečnosti za narodnost tako neroden, da pozabi, da je ob isti priliki tudi načelnik narodno-napredne stranke v deželnem zboru (I), torej uzor-narodnjak in „Narodovec“, kot predsednik kmetijske družbe došlega deželnega predsednika pozdravil v nemščini. In vendar nismo ničesar čuli o kaki krizi glede načelnštva v narodno-naprednem klubu. — Gospoda Narodova: Le ne komarjev precejati, slone pa požirati!

(Veledušen dar.) Dvorni svetnik pl. Pfeiffer, glavnega ravnatelja južne železnice namestnik na Dunaju, je nedavno daroval za ponesrečene ljubljanske prebivalce znesek 300 gl.

(Z Dunaja) smo prejeli sledeče vabilo: „Slovenski klub“ na Dunaju bode prvi svoj večer v tej sezoni imel v soboto 19. oktobra t. l. v „Restaurant International“ I. Neumarkt 8 v „zimskem vrtu“. Gosp. dr. Mat. Murke bode predaval o „narodopisni razstavi češki“. Začetek zvečer ob 8. uri.

(Dolenjska in kočevski premog.) Z Dolenjskega se nam javlja, da so prišli prebivalci vasi in lastniki zemljišč, ležečih na jugovzhodni in severozahodne strani od Kočevja na močne premogove žile, kjer se je le-ta naletel že na meter globočine. Izvestno si bodo stanovniki dotičnih krajev vedeli ta svoj svet o svojem času modro in pametno izkoristiti, zlasti sedaj, ko se je prišlo do prepričanja, da je kvaliteta tega rujavega premoga od leta do leta boljša. Torej, kmetovalci, pozor!

(Z Notranjskega.) 15. oktobra: Po Logateu, Idriji in Postojini so agitatorji narodno-radikalne stranke že na nogah. Po gostilnah in sprehodih, še celó po raznih pisarnah že „pripravljajo pot novim in starim gospodom poslancem“! Le nekako sramožljivi so pri tem, kajti imena svojih kandidatov le na tihem izgovarjajo, kakor bi že zdaj ne bili svesti si zmage!

(Iz ribniškega okraja.) Sodaški semenj 10. t. m. je bil slab. Nekoliko je pač slabo vreme zadrževalo ljudi, ker je močno deževalo v jutru. Tudi živine so malo prignali. Pozna se, da je letina slaba in da ljudem denarja primanjkuje.

(Umrl je v Senožečah) dne 26. sept. tamošnji nadučitelj g. Pavel Kavčič. Ljubili so ga posebno otroci, ki so glasno jokali pri pogrebu, katerega se je vdeležilo mnogo ljudstva. Naj v miru počiva!

(Iz Št. Janža pri Radečah) se nam poroča: Tudi pri nas v Št. Janžu pri Radečah blizo Zidanega Mosta se dobi par tisoč hektolitrov prav dobrega in poštenega dolenjskega vinskega mošta. Naj se tedaj kupei potrudijo blage volje mimogredé naše gorice obiskat ter blago pokusiti. Tudi preč. gospodom duhovnom zamoremo postreči, upamo, v njih zadovoljnost. Naj se blagovolijo v potrebščini obrniti do naše dubovščine, katera jim bode z veseljem postregla. Cena bo zmerna.

(Potres.) Dne 9. t. m. se je tudi v Vodica čutil močan sunljaj ob 1/1 uri po polnoči. Ljudje tudi sicer večkrat čutijo rahleje sunljeje.

(Zdravje v Ljubljani) od 6. do 12. okt. leta 1895: Novorojenih 16, mrtvorojena 2, vmrlih 27; mej njimi za grižo 1, vrtico (davico) 5, jetiko 4, vnetjem soplnih organov 1, želodčnim katarom 7, vsled starostne oslabelosti 3, za različnimi boleznimi 6. Med njimi 5 tujcev in 7 iz zavodov. — Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za ošpicami 2, grižo 1, vrtico 13.

(Polijska kronika.) Mestna policijska straža aretovala je od ponedeljka 14. do torika 15. oktobra v jutro 7 oseb, in sicer: 5 zaradi razgrajanja in kalenja nočnega miru, 1 zaradi prestopka § 324. kaz. zak. in 1 zaradi potepanja. — Janez Perko, blavec v Selenburgovi ulici št. 3, je ovadil, da mu je iz hleva neznan človek ukrad srebarno remontoiruro vredno 14 gl.

* * *

(Imenovanje.) Dosedanji profesor na celjski državni gimnaziji, gospod Mihael Zavadlaj, je imenovan ravnateljem na državni gimnaziji v Dubrovniku.

(Nemška ljudska šola v Brežicah.) V sporazumljenju z deželnim odborom je sklenil dež. šolski svet, ustanoviti trirazredno nemško ljudsko šolo za mesto Brežice in štirirazredno slovensko šolo za okolico. Kakor znano, je imelo mesto Brežice do sedaj štirirazredno dvojezično šolo za mesto in okolico. S tem se je izpolnila vroča želja nekaterih štajerskih nemčurjev.

* * *

(Koroške novice.) Zadnje koroške zemljiško-odvezne srečke se bodo izžrebale dné 31. okt. t. l. — Minuli teden (petek) so hudo narastle vode. V Rablju je bila visoka povodenj, ki je napravila mnogo škode; tudi Drava je nenavadno visoko narastla. — V Beljaku se je ustrelil fin. stražnik J. Seher.

(Občinska volitev v Prevaljah) se bode vršila prihodnji četrtek dne 17. t. m. Vkljub nečuvni agitaciji liberalno napredne stranke so postavili delaveci svojega kandidata, krojača Grössla. Ker bodo za tega kandidata glasovali vsi zmerni krogi, je upati, da bode izvoljen v občinski odbor delavski zastopnik.

(Koroško zgodovinsko društvo) je minulo soboto, 12. okt. v Celoveu slovesno obhajalo petdesetletnico svojega obstanka in stoletnico rojstva pl. Ankershofena, kor. zgodovinarja. Ob 10. je bil mnogobrojni obiskan slavnostni shod, katerega se je udeležil deželni predsednik in mil. g. knezoškof. Govorili so načelnik pl. Moro, Kustos Lasičar in prof. dr. Hann. Popoludne so ogledovali muzejske zbirke, zvečer je bil obed.

* * *

(Iredenta v Poreču.) „Societa politica istriana“ je priredila, kakor se brzojavno poroča, večeraj v Poreču mnogoštevilno obiskan shod. Na tem shodu se je vsprejelo več resolucij. Prva resolucija se glasi doslovno: Naše društvo, kot zastopnik in tolmač splošnega italijanskega mišljenja, uvidi potrebo solidarne zveze vseh italijanskih prebivalcev v Avstriji in vsled tega izraža željo, da se zjedinijo vsi italijanski poslanci, katerih jedina naloga je, delovati za skupno varstvo in veljavo narodnih pravic in zahtev italijanskega prebivalstva. V drugi resoluciji izraža društvo željo, da se uvede v istrijskem deželnem zboru italijanski jezik kot poslovni jezik in da se povsodi ozira v prvi vrsti na zahteve italijanskega naroda. — Tu se zopet kaže pravicoljubnost italijanske irredente. Istrijski deželni zbor, ki je po veliki večini zastopnik slovanskega prebivalstva, naj posluje izključno v italijanskem jeziku. Upamo, da ne bode nič koristila vsa italijanska nestrpnost in vladoželjnost.

(Iz Barkovelj), 13. oktobra. Gotovo se Vam bode čudno zdelo, kaj se Vam bode poročalo iz našega ribiškega nabrežja. Da, res, tudi jaz nisem niti sanjal, da bodem mogel kedaj poročati o taki očividni krivici, kakor se nam je uprizorila pretečeni petek v zbornici tržaškega mestnega sveta. Kakor Vam bode znano, pečamo se vsi tukajšnji prebivalci z ribarstvom, ker nimamo posestva, da bi se kakor pri Vas, zamogli preživeti od poljedelstva. Glavno in jedino orodje pa je za ribiča mreža; to neguje in varuje vsak kakor punčico v očesu, nanjo obrača vso svojo skrb in pozornost. Ako hoče, da mu mreža ne segnije, mora jo po vsakem lovu dobro presušiti in za to potrebuje primernege prostora. Do sedaj smo sušili svoje mreže na občinskih tleh poleg obrežja, ker nimamo svojega lastnega prostora. Očividno je, da s tem ne delamo nikake znatne škode, ker se svet na tem kraju tako ne more vporabiti za kaj drugega radi svoje nerodovitnosti. Ako dalje pomislimo, da tudi mi plačujemo davek od svojega obrta, da preskrbujemo tržaško mesto z vsakovrstnimi ribami, se nam torej vendar ne more očitati, da smo italijanskemu prebivalstvu samo na kvar. Pretečeni petek zvečer je bil toraj na dnevnem redu občinske seje predlog italijanske irredente, s katerim ta

zahteva, naj se nam prepove omenjeni prostor za sušenje mrež. Vkljub utemeljenega ugovora svetov. Dollenza in viteza Nabergoja se je ta predlog vendarle sprejel v veliko škodo naših ribičev. Da se je to zgodilo, se imamo v prvi vrsti zahvaliti izvrstnemu članku liberalnega „Piccolo“, katerega je priobčil prejšnji dan in zahteval, naj vsi pristaši glasujejo za ta predlog. — Tako se nam godi! Država vsestransko podpira ribarstvo, liberalno-židovska občina tržaška nam pa ne dovoli niti najmanjšega prostora. Vse to pa le za to, ker smo Slovenci in tudi nadalje ostaneino.

(Državneobzorska volitev na Goriškem.) V skupini mest in trgov imamo Slovenci, piše „Primorec“, lepo število volilcev, ali ne toliko, da bi sami zmazgali. Doslej smo volili skupno z Lahi dež. glavarja Franca grofa Coroninija. Njega so izbacili lahonski napeteži in hoté imeti kneza Hohenlohe; druga laška stranka pa želi dr. Bujattija. Kaj je početi slovenskim volilcem? — Postavljati svojega kandidata, — ne kaže, ker bi gotovo ne bil izvoljen. Utegnil bi pač priti v ožjo volitev, pri kateri bi pa gotovo padel, a izvoljen bi bil v tem slučaju nam najbolj neljub kandidat. Ali naj pa naši volilci ostanejo doma? Zakaj?! Saj so se mešali celo Lahi v volitev slov. veleposestva, kjer nimajo res ničesar govoriti! Sklenilo se je torej, naj grede Slovenci na volišče in pomagajo izvolitvi možu, o katerem menijo, da bi bil boljši zagovornik deželnih koristij. Slovenci ne pričakujemo od nijednega laškega kandidata, da se bo potezal za naše narodne keristi: tega ne zahtevamo, če tudi mu damo svoje glasove. Pač pa zahtevamo, da se poslanec poteza za gmotne koristi cele dežele, zlasti tudi goriškega mesta. — Oglejmo si oba kandidata. Knez Hohenlohe in dr. Bujatti sta oba moža, od katerih Slovenci nimamo pričakovati nič dobrega v narodnem pogledu. Toda od kneza Hohenlohe ne moremo pričakovati tudi v gmotnem pogledu nič dobrega, kajti on je predsednik južne železnice in kot tak mora biti nasprotnik vsaki novi železnici v deželi, zlasti pa predelski in vipavski. To tudi mora biti, ker drugače bi bil slab predsednik in Rotschildova družba bi ga lepo odslovila iz mastno plačane službe. Toda prav v predelski in vipavski železnici vidimo velike koristi za deželo, posebno pa za Gorico, ki je vendar središče dežele. Zaradi tega moramo biti Slovenci še posebno nasprotni knezu Hohenlohu, a nasprotni bi mu morali biti vsi Goričani, ako imajo le še kaj soli v glavi. Vitez dr. Bujatti pa nima takih zvez z bogato južno železnico, kateri se ne bo bal zameriti; on bo deloval torej lahko brez bojznosti za nove železnice, zlasti pa za vipavsko in predelsko. Mož je sicer že znan iz prejšnjih časov kot zagovornik predelske železnice. Evo, zato mu Slovenci moramo dati svoje glasove. Tako bi morali storiti tudi laški Goričani, ako žele dobro sebi in goriškemu mestu. Le lahonska zaslepljenost more delovati za kneza Hohenlohe, ki nam Goričanom nič ni! Zalostno dovolj, da bi vsa mesta in trgi, ki volijo v tej skupini, ne imeli v sredi moža, ki bi bil sposoben za to mesto, in da si morajo za to izposoditi še le predsednika južne železnice na Dunaju! Kar kvasi „Corriere“ dalje o zvezah „Sloge“ z dr. B., je vse le pesek v oči nevednemu furlanskemu občinstvu, katero le pomilujemo, kako zelo se dá slepiti z najgorostasnejšimi budalostmi Slovenci smo v tem pogledu veliko bolj napredovali, da si ne damo natvezati oslov za slone!

* * *

(Civilni zakon) na Ogerskem ima mnogo težav. V dokaz 2 slučaja: Po civilni poroki je vzle oče svojo hčer ter jo peljal domov rekoč — „v nedeljo boš pa cerkveno poročena“. Zanimiv je tudi ta-le dogodek: V Novi-Moldovi je bila sklenjena prva civilna poroka 4. t. m. mej Konstantinom Muntyau in Elizabeto Andriczoj. — Ženin je prišel k poroki v umazani [in strgani srjaci in razcapani suknjici — nevesta pa — bosa in z veliko ruto na glavi. Za priče sta bila nek študent in nek kupec. Mej poroko sta ženin in nevesta sedela. — Kmalu nato sta šla oba slovesno, praznično oblečena v cerkev, kjer sta se dala cerkveno poročiti. Vsled tega dogodka je ukazal višji sodnik vodji matic, da naj v prihodnje le tedaj poroči zaročenca, če bosta prišla v — dostojni obleki. Pa tudi drugače godi se čudno pri sklepanji civilnega zakona. Zbranih je navadno veliko židovskih poslušalcev in gledalcev in ti glasno kličejo „eljen“, kadar poročena odgovarjata državnemu funkcionarju na stavljeni vprašanja. Vse je

torej nekako — teatralično. Bog vè, kaj bomo še vse slišali!

(Svarilo izseljencem.) Nekateri brezvestni agenti so po naših krajih zopet začeli ljudi nagovarjati, naj se preko Genova izselijo v Brazilijo. Vsak, ki se misli izseliti, naj poprej od doma pismeno povpraša pri c. in kr. konsulatu v Genovi, ali sme dotičnim agentom zaupati. Sicer se mu zna zgoditi, kakor mnogo drugim, ki so prišli v Genovo ter bili oguljufani za svoje novice, tako, da so jih morali na občinske stroške poslati nazaj v domovino.

(C. kr. poštnohranilnični urad) na Dunaju je razposlal mesečno okrožnico z računom glédé prometa v mesecu septembru. V tem času je po poštnohranilničnih zbiralnicah vložilo 4573 vložnikov v varčevalnem in 128 v čekovnem oddelku, prvi so 142.064krat vložili skupaj 2,648.482 gld. 47 kr., drugi pa 874.712krat za 119.260.328 gld. 32 kr., torej oboji vkup 1,016.776krat za 121,908.810 gld. 79 kr.; od tega pride na Štajersko 50.604 vloge za 4,764.664 gld., po Koroškem vložilo se je 15.449krat za 1,451.664 gld., po Kranjskem 12.820krat za 1,185.160 goldinarjev, po Primorju 17.383krat za 2,072.709 gld., po Dalmaciji 5464krat za 497.808 gld. Posamezne nabiralnice so vložnikom vrnilo skupaj 265.703krat za 122,872.013 gld. 58 kr. Tako se je primeril redki slučaj, da se je v enem mesecu izvzelo več denarja, kakor se je istega bilo vložilo. N. pr. vloge meseca avgusta presegajo povračila za 185.308 gld. 89 kr., sedaj pa je povračilo višje za 1,075.501 gld. 28 kr., namreč v prometu čekovnem, v varčevalnem oddelku pa je tudi v minolem mesecu vlog za 112.298 gld. 49 kr. več, kakor povračil. Čekovni oddelk pač posluje z denarjem brez meje glédé visokosti, a varčevalnemu oddelku je meja določena, ker se na jedno vložno knjižico sme sploh nabrati največ 1000 gld., oziroma 300 gld. v enem letu. Meseca septembra se je število vložnikov pomnožilo za 4573 oseb v varčevalnem, za 128 v čekovnem in za 124 v nakazničnem (clearing) prometu. Celokupno število vložnikov je 1,096.317 pri varčevalnem in 27.766 pri čekovnem prometu, a med vložniki - čekovnjaki jih je 20.167 pri prometu nakazničnem. Od dne 12. jan. 1883, ko je hranilnica začela poslovati, pa do konca septembra letos se je 82,591.939krat vložilo v skupnem znesku za 9756,886 833 gld. 36 kr., a vrnilo 22,688,996krat za 9660 881.710 gld. 78 kr., tako je v blagajnici preostalo čistih 96,005.122 gld. 58 kr. Ob svojo knjigo - vložnico je prišel nekdo v Ljubljani, velja 1 gld. 50 kr., vložnik dobi dne 21. t. m. pravico do nove knjižice. Okrožnica v neuradnem delu priobčuje podatke o poštni hranilnici na Ogerskem, Francoskem, Italijanskem, Nizozemskem, Švedskem, Angleškem:

(Poštna hranilnica na Ogerskem) začela je poslovati dne 1. februarija 1886. Od tega dneva pa do konec julija letos so izdali 717.713 vložnih knjižic, izplačali pa 446.580, tako jih je dne 31. julija bilo 271.133 v prometu; vložilo se je 4,909.351krat skupaj za 58,371.087 gld. 65 kr., a vrnilo 1,581.449krat v skupnem znesku za 47,859.723 gld. 12 kr.

Narodno gospodarstvo.

O razstavi v Ptuju.

Kmetijska družba štajerska si prizadeva, da bi postava glédé krajevnih razstav ne ostala samo na papirju. Zeli se, naj bi se vsako leto priredilo po dvoje, troje takih razstav. Ali ide težko. V zadnjem času se je najbolj obnesla ona v Celju, ki si je pridjela ime „spodnještajerska razstava“, češ, ves Mali Stajar bo že zmogel toliko, da ne bomo ostali na cedilu. Pozneje enkrat so prišli na misel, ne bi li Slovenjigradec priredil razstavo, toda tam so lahko odgovorili, da „nas“ je premalo. Razstavico priredili so tudi v Sevnici, v Trebovljah, v Mareubergu. Letos poskusili so „srečo“ v Ptuiju. Pa razstavni odbor je imel več dobre volje, kakor moči.

Razstava v Ptujju bi morala imeti „nemški“ značaj, in to je bilo dovolj, da se slovenska stranka ni zanimala za podvzetje. Ta je takozvano „razstavo“ podpirala le toliko, da je okrajni zastop Ptujski dovolil nekoliko podpore v denarju za živinorejce in pa... (zakaj li bi človek pravil to, da je okrajni zastop skoz nekega odbornika menda bolj iz prisiljene vpljudnosti pridružil se deputaciji, ki je šla v Gradec prosit deželnega glavarja, naj bi prevzel pokroviteljstvo nad razstavo, tistega glavarja, ki je povodom obravnave glédé „slovenske gimnazije“ v Celju

pozabil, da bi kot deželni glavar moral biti nepristranski in slovenskim sodeželanom pravičen). Okrajni zastop ormoški ni maral dati baje nobene podpore.

Razstavni odbor se je premalo potrudil, da bi slovenskemu občinstvu bil dopovedal, kaj da nameravajo v Ptujju vprizoriti. Kdor je prezrl inserat v „Gospodarju“ in v „Südsteirische Post“, kdo li bo se čudil, ako se razstave ni udeležil. Jaz nisem prezrl, tudi sem slučajno v „Tagesposti“ bral, če se ne motim, dvakrat, kako da se svet zanima za razstavo. In v kljub temu sem na razstavo malone pozabil. Dne 22. septembra sem se po opravih peljal v Ptuj, in naključje je bilo, da sem v železničnem vozu zvedel, da je danes otvoritev razstave, ki ima trajati do dne 29. septembra. Dobro! bom si pa lahko razgledal. Isto je otvoril predsednik „Kmetijske družbe štajerske“. Popoldne je poseben vlak iz Celja pripeljal precej veliko število „obiskovalcev“. Tolike so pač Ptujčani skrbeli, da prišlecem ni bilo dolgočasno.

Razstavišče bilo je tik kolodvora. Na prostem bili so razloženi gospodarstveni stroji, ostali predmeti kolikor jih je pač bilo, imeli so pod streho prostora veliko preveč. Tukaj sem se med ostalim zanimal tudi za slovenske napise. Neposredno pred vhodom je imel cementno blago v neko piramido zloženo znani narodnjak, gospod Mursa s Krapja pri Ljutomeru. Nisem mogel zvedeti, kdo da mu je na blago pisal ime. Vrli gospod pa tudi menda sam ne zna, da-li je dotični pisalec mazal rad slovenske črke, „mazal“, pravim, ker nemški napis na odličnem kraju je imel črke snažne, a znamenke za tekst slovenski bile so skoro kakor da bi kure po njih skakale. Ker sem dozdej v dveh slovenskih časnikih („Gospodar“ in „Domovina“) bral, da je jedini gospod Mursa na svojem blagu imel samo slovenski napis, mogoče, da je cementno cev z napisom nemškim odstranil, toda v nedeljo in v ponedeljek bila sta še oba; centki pač so slovenski in nemški imeli čedno obliko. Poleg nemškega je imel slovenski napis gospod Hren, nadučitelj pri Sv. Janžu na Dravskem polju, (on je razstavil prirastke iz šolskega vrta.) Slovenski tekst imelo je tudi „Cesarjevič Rudolfovsko sadjerejsko društvo“ pri Sv. Juriju ob železnici.

Jaz sem si razstavo ogledoval neposredno pred predsednikom kmetijske družbe; temu se je posebno dopadal neki trs, ki je bil obložen z grozdem sedmero vrstij. V šotoru je največ lepega blaga imela „Sadjerejska in vinorejska šola“ iz Maribora.

Za drugi dan so konjerejci prigurali lepo blago. Števila glav ne morem povedati, ker mi ni prišlo na misel, da bi sam preštel ali da bi bil povprašal pri blagajnici, kjer so sicer postregli radi, kar sklepam iz okoliščin ob moji prošnji za katalog. Tretji dan bila je izložba in premovanje goveje živine, četrti pa svinjadi, peti dan vršilo se je splošno premovanje, a šesti dan se je z veselico završila letošnja regijonalna razstava v Ptujju.

Društva.

(„Podporno društvo za slovenske velikošolce na Dunaju“) bode imelo letošnji svoj občni zbor v „Restaurant International“ I. Neuer Markt št. 8 v „zimskem vrtu“ v četrtek, dne 14. novembra ob 7. uri zvečer s sledečim vspeodom: Pozdrav predsednika, poročilo tajnikovo, blagajnikovo, preglednikov, volitve, slučajni predlogi. Rojaki! Usmilite se revnih slovenskih velikošolcev! Pomagajte vsak po svoji moči, da se tem bednikom olajša osoda. Vsled potresa je letos to društvo do sedaj žalibog dosti manj darov prejelo, kakor lani. Število revnih dijakov pa se je pomnožilo. Zaradi tega je nujno potrebno, da vsak rodoljub to društvo podpira. Odbor podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju.

Telegrami.

Zagreb, 15. oktobra. Kmalu po demonstraciji pred srbsko cerkvijo se je peljal presvetli cesar skozi Ilico k nadvojvodi Leopoldu Salvatorju. Neštevilna množica ga je navdušeno pozdravljala.

Dunaj, 15. oktobra. Presvetli cesar je podelil poslaniku baronu Zwiedineku pl. Sündenhort častni naslov tajnega svetnika.

Trst, 15. oktobra. Poroča se, da podtajnik trgovske in obrtne zbornice, dr. Bujatti, ne prevzame kandidature za državni zbor.

Krakovo, 15. oktobra. Prestolonaslednika vdova Štefanija je danes dospela iz Lankuta ter tu obiskala več cerkvá. Zvečer se je vrnila z brzovlakom na Dunaj.

Spica, 15. oktobra. Danes dopoldne je počil parni kotel na parniku „Viterbo“. Ubiti so štirje kurjači, jeden je pa težko ranjen.

Bukarešt, 15. oktobra. Novi liberalni kabinet je sestavljen iz sledečih članov: Demeter Sturza ministerski predsednik; Statesco zunanje ministerstvo, Fleva pravosodje, general Budisteano notranje ministerstvo, Palladi vojno ministerstvo, Canacuzene naučno ministerstvo, Voinca, ravnatelj liberalnega dnevnika, prevzame finančno ministerstvo in Poni javna dela.

Carigrad, 15. oktobra. Včeraj in danes se vrše posvetovanja evropskih poslanikov z Said-pašo glédé armenske preosnove. Pričakuje se, da bode ugodno rešeno to vprašanje.

Carigrad, 16. oktobra. Po poročilu, ki je došlo vladi, je prodrlo več oboroženih armenskih čet čez rusko mejo v vilajet Erzerum.

London, 15. oktobra. „Reuters Office“ se poroča iz Hongkonga o posvetovanju angleškega konzula in preiskovalne komisije s podkraljem Fukien glédé zadnjih napadov. Pri tem posvetovanju se je sklenilo, da se usmrte vsi napadniki.

London, 16. oktobra. „Daily News“ se poroča iz Carigrada, da je napadla mohamedanska družal v 120 milj od Carigrada oddaljenem mestu Akhissar armenske prebivalce. Petdeset Armencev je ubitih in mnogo ranjenih.

Umrli so:

14. oktobra. Ivana Jerina, posestnikova hči, 23 let, Oesta v mestni log 16, sušica. — Ivana pl. Cirheimb, uradnikova vdova, 71 let, Poljanska cesta 26, oslabljenje krvi.

V bolnišnici:

13. oktobra. Frano Šutar, delavec, 57 let, kap. — Marija Jenko, krojačeva vdova, 27 let, jetika.

V otroški bolnišnici:

15. oktobra. Leopold Jeras, delavčev sin, 7 let, davica.

Tujci.

12. oktobra.

Pri **Slonu**: Haas, Rosanis, Denšek, Tauasi, Weiss z Dunaja. — Kuleke iz Draždan. — Golob iz Koprivnice. — Zách iz Grada. — Perschek, Begoseh, Monto iz Trsta. — Kavski iz Moskve. — Mally iz Tržiča. — Ehrlich iz Žabnice. — Cuderman iz Begunj. — Oseno iz Kamnika. — Weingartner iz Oplotnika.

Pri **Maliču**: Radeschinsky, Winter, Kranzthor, Kerschbamer, Ehrenstein z Dunaja. — Perz iz Ljubna. — Merklen iz Pariza. — Hellmann iz Trsta. — Zimmermann iz Dornbirna. — Rumbold iz Grada. — Höfler iz Mödlinga. — Baucalari iz Linca. — Fürstenmofer iz Solnograda.

Pri **Lloydju**: Kankelj iz Skofje Loke. — Muhovo iz Radovljice. — Pahar iz Ptujja. — Wohlmutz z Reke. — Rabl iz Felsö-Lendva. — Apich iz Marnberga. — Weiss z Dunaja.

Pri **bavarskem dvoru**: Wuehse iz Koprivnika. — Zimmermann iz Žabnice. — Benedek od Sv. Križa. — Povše iz Mokronoga. — Ivornik s Krke.

Pri **avstrijskem caru**: Tributseh iz Sammeraua. — Maurer, Zell, Turk iz Millstadt-a.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celzijju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v milij.
15	9. zvečer	738.0	12.8	sl. zahod	jasno	
16	7. zjutraj	736.5	7.7	sl. svzh.	jasno	0.0
	2. popol.	733.5	17.2	pr. m. zah.	oblačno	

Srednja večerajna temperatura 13.8°, in za 3.2 nad normalom.

Poslano.

Pri nas se je dohodarski davek za letos in tudi poprejšnje dve leti nekako čudno razdelil, namreč tako, da je neki krčmarici, ki je stočila l. 1895, pod prisego lahko dokazano, okroglo 500 litrov vina — kuhanih jedil taista ne prodaja — bilo vpisano dohodkov 270 gld., od katerih ima plačati 23 gld. dohodarskega davka. Največ je pa prizadet neki krčmar v Polikvah. Ta mora plačati največ dohodarskega davka, t. j. 45 gld. On se sme šteti k srednjim krčmarjem, katerih število znaša v občini 18. Večinoma smo vsi preveč obdačeni, smo se tudi vsako leto pritožili, ali zaman — plačaj pa molči. Letos se je podal župan z jednim občinskim svetovalcem k visoki c. kr. deželni vladi, kjer je vso stvar razložil gospodu deželnemu predsedniku. Poslan je bil od tu k finančnemu ravnateljstvu.

Gospod finančni ravnatelj je najpoprej vprašal župana, kateri zaupni možje so bili pri odmeri dohodarskega davka. Župan mu odgovori, da ne vé, na to se je omenjeni gospod začudil, kako da more to biti. Na to se mu je razložilo, kako se pri nas volijo zaupni možje.

Poišče postave z dne 29. oktobra dohodarskega patenta in bere nekako tako-le: „Kadar se odmirja dohodarski davek, ima politična oblast to naznaniti občini in občinski odbor ima izvoliti dva zaupna moža, katera poznata obrtniške razmere, v slučaju, da jih politična oblast ne spozna za sposobne, ima okrajno glavarstvo pravico, druge izvoliti.“ To se pa do sedaj pri nas ni godilo. Gospod finančni ravnatelj je nam obljubil, da bo to stvar natančno preiskal in da se bo vse postavno vršilo. Ko smo se nekateri pritožili, čakalo je županstvo ukaza od sl. c. kr. okrajnega glavarstva, kedaj naj se izvolijo zaupni možje. Namesto tega so prišle vse pritožbe nazaj, odbite z dostavkom, da se je davčno postopanje postavno po določbah §§ 9., 10. in 25 dohodarskega patenta z dne 29. oktobra 1849 vršilo in da po § 28. tega patenta nadaljna pritožba upravnim potom ni dopuščena. Sedaj vprašamo, ali je več postav od 29. oktobra 1849 ali samo jedna? Gotovo sta dve, kajti ko bi veljala samo zgoraj navedena, bi se bili na naše pritožbe gotovo zaupni možje izvolili od občine, ali tako pa ni županstvu prav nič znano, kje jih je dobila sl. politična oblast. Gotovo v Ameriki, ker kak domačin bi tako nespametno ne mogel se izjaviti.

Se jeden dokaz. Omenjeni krčmar v Ponikvah je Jože Skulj, ki plača 45 gl. dohodarskega davka. Koliko on stoji vina ali pive, je meni popolnoma dobro znano. Tudi mi je znano, da so nekateri krčmarji po občini, ki stočijo več v enem mesecu pive, kakor Skulj vse leto, in so polovico manj obdačeni. Ali je to postavno razdeljeno? Se jeden dokaz, kateri je celi fari znan, ki ga je moral pokojni gospod kaplan Julij Čuk iz lece na zaupne može razglasiti, in sicer tako-le: „Zaupni možje so se izrekli, da mojo kolekturo speljajo brezplačno konji gospoda župnika, kateri so bili tukaj 25 let, a nikdar niso imeli nobenega konja. To so zaupni možje, kaj ne.“ — Zito od kolekture pa vozijo vselej konji g. Fr. Berdavska proti plačilu.

Ker je stvar jasna, da se ni tako ravnalo, kakor govori omenjena postava, in je pritožba upravnim potom zaključena, prišli so k meni vsi prizadeti obrtniki, ki so se bili pritožili, in prosili, naj to v časopisu objavim, in smo sklenili, vložiti v imenu obrtnikov resolucijo na visoko c. kr. trgovinsko ministerstvo.

Z d e n s k a v a s pri Dobrepoljah, dne 13. oktobra 1895.

V imenu obrtnikov:

Franč Žnideršič,
župan in krčmar.

Poslano.

Ker se je v slovenskih dnevnikih že v drugič povdarjalo, da je pevsko društvo „Ljubljana“ v „zadnjem trenutku“ odpovedalo svoje sodelovanje pri veselici, katero je priredila šentjakobsko-trnovska ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda ob priliki svojega obnega zbora, in ker se hoče ta slučaj od gotove strani zlorabiti v različna zlovoljna natolevanja, zdi se nam potrebno, to zadevo slavnemu občinstvu nekoliko pojasniti.

Pevsko društvo „Ljubljana“ je dosedaj še vselej — kadar je bilo naprošeno — z veseljem sodelovalo pri različnih veselicih, katere so se prirejale v prid družbi sv. Cirila in Metoda. To bi se bilo zgodilo tudi dné 6. oktobra, da se ri od podružničnega vodstva brez naše vednosti naprosil „ženski kvartet“ v sodelovanje. Ta „ženski kvartet“, kateri je nastal v našem društvu in katerega je izveščal naš pevovodja, nas je pustil spomladi na cedilu s tem, da se nam je pisмено odpovedal in to brez vsacega povoda; ta „ženski kvartet“ je razžalil naše društvo s tem, da se je izražal z nekim prezirljivim ponosom, da z „Ljubljano“ ne nastopi več skupno. To razžaljenje je dalo „Ljubljani“ povod, da je svoje sodelovanje takoj odpovedala, kakor hitro je izvedela o nastopu „ženskega kvarteta“. Da je bilo to v „zadnjem trenutku“, temu ni naše društvo krivo. Mi smo si v svesti, da je bilo naše postopanje povsem opravičeno, kajti če je bil „ženski kvartet“ nedosleden in je pozabil svojih izjav o našem društvu, ter hotel nastopiti zopet skupno z „Ljubljano“, ostala je „Ljubljana“ dosledna in se je — spominjajoč se nedavnih razžaljenj — odpovedala sodelovanju.

Pevsko društvo „Ljubljana“.

V Ljubljani, dné 14. oktobra 1895.

Za odbor:

Janko Likar,
t. č. predsednik.

608 1—1

610 1—1

Marija Ogrin roj. Smuk javlja v svojem in svojih otrok Ivane in Ane imenu sorodnikom, prijateljem in znancem pretresljivo vest, da je Vsemogočni iskreno ljubljene, nepozabljivega soproga, oziroma očeta, gospoda

Frančiška Ogrina,
hišnega in zemljiškega posestnika v Hribu pri Vrhniku

danes v sredo, dné 16. t. m., rano zjutraj po dolgotrajni, mučni bolezni, previdnega s sv. zakramenti za umirajoče, v 70. letu starosti poklical k Sebi na oni boljši svet.

Pogreb nenadomestnega rajnika bode v petek, dné 18. t. m. popoldne ob 3. uri.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v raznih cerkvah. Blagega pokojnika priporočamo v pobožno molitev in prijazen spomin.

Hrib pri Vrhniku, dne 16. oktobra 1895.

609 1—1

Tužnim srcem javljamo sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je iskreno ljubljeni naš soprog, oziroma oče, stric in brat, gospod

Janko Bahovec
posestnik

danes v torek, dné 15. t. m., ob 1/6. uri zvečer po kratki, jako mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 45. letu starosti v Gospodu zaspal.

Pogreb pojde v četrtek, dné 17. t. m., ob deveti uri zjutraj na župnijsko pokopališče.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v župni cerkvi v Šent-Vidu.

Blagega rajnika priporočamo v pobožno molitev in prijazen spomin.

V Št. Vidu nad Ljubljano, dné 15. okt. 1895.

Žalujoči ostali.

Mesto vsakega drugega obvestila.

Karol Wolf-ov
restitucijski fluid
(izvleček najizvrstnejših gorskih zelišč).

Mnogostransko izkušeno hladilno in krepčevalno sredstvo po velikih naporih in trajnem jездarenju — Najizvrstnejše pri vseh zunanjih boleznih, kakor: trganju, revmatični mrtvoudnosti, zviženju, zaklopnenju kit itd.

Cena steklenici 1 gl. 25 kr.

Karol Wolf-ov 557 9

redilni prašek za domače živali.

Preskušeni pri vseh domačih in koristnih živalih, kakor konjih, govedih, ovcah, prašičih itd., ako rade ne jedó ali težko prebavajo; izvrstno varovalno sredstvo proti kužnim boleznim.

Cena zavitku 45 kr.

Glavna zaloga pri jedinemu izdelovaltelju:

K. WOLF-u, lekarnarju
v Vipavi, Kranjsko, via Postojina in Gorica.

PRIPOROČILNA NAZNANILA

domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj cenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Anton Presker
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 16

priloga se čast. duhovščini in sl. občinstvu za izdelovanje vsakovrstne obleke

V zalogi ima tudi narejene obleke za gospe in dečke. — Obleke od 7 gl. 50 kr. do 24 gl., površnike od 6 gl. 50 kr. do 22 gl., nepremočljive haveloke od 7 gl., 50 kr. do 12 gl., haveloke iz veljblodove dlake (Kameelhaar) od 12 gl. do 17 gl., mantile in plašče za gospe itd.

Naročila za izdelovanje oblek po meri izvršujejo se točno in po poljubnem kroju. Za dobro blago se jamči.

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firme priporočila
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Josip Tomec
usnar in zaloga usnja
v Ljubljani
Streliške ulice

priloga preč. duhovščini in slav. občinstvu trpežno doma strojeno usnje za vsakovrstno porabo, po nizki ceni.

Laneni firnež
najboljše kakovosti, dobiva se pri
Adolfu Hauptmannu
tovarna za firnež
v Ljubljani, Sv. Petra cesta.

Ilustrovani ceniki potrebščin za obrtništvo, šolo in za dom zastoj in franko.

Prodaja na debelo in drobno.

Kranjsko laneno olje.

Karol Dostal
tapetnik
v Ljubljani, Sv. Petra cesta 31

se priloga v najkulantnejše izvrševanje vseh in svojo stroko spadajočih del, kakor medrocev na peresih, žimnic, garnitur itd.

Cene nizke.

Janez Dogan
mizarski obrt in zaloga pohištva v Ljubljani

Dunajska cesta v Medjatovi hiši

priloga preč. duhovščini in sl. občinstvu svojo izvrstno urejeno zalogo divanov, žimnic, omar, stolov, postelj itd.

Cenilniki s podobami so franko na razpolago.

Najnižje cene, izborna blago.

Valentin Šubic
podobar in pozlatar v Poljanah nad Škofjo Loko

priloga se preč. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v izvrševanje vsakovrstnih podobarskih del

z zagotovilom poštenega in solidnega dela po možno niski ceni.

J. Kopač,
svečar v Gorici,

Voščarna Prodajalnica
Solčanska cesta 9, Gospodarska ulica

priloga veleč. duhovščini, cerkv. oskrbništvom ter sl. občinstvu garantirane, pristne

čebelno-voščene sveče
kg. po gl. 2-45. Sveče slabejših vrst za pogrebe in drugo uporabo prav po niski ceni. V veliki izbori so tudi voščeni zvitki, okrašeni in preprosti po najnižji ceni.

Valentin Accetto
— zidarski mojster —
v Ljubljani, Opekarska cesta št. 55

priloga se preč. duhovščini in slavnemu občinstvu, podjetnikom in društvom v vsa

— v zidarsko stroko spadajoča dela —

bodisi novih stavb, cerkvenih in zasebnih poslopj, kakor tudi vsakovrstna popravilja, vzdavanja in postavljanja lončenih štedilnih ognjišč, polaganje vsakovrstnega tudi cerkvenega tlaka, vse po najnižji ceni.

Matija Horvat
čevljarški mojster v Ljubljani, sv. Petra cesta 32

priloga se preč. duhovščini in slav. občinstvu v naročanja raznovrstnega

obuvala

katera izvršuje cenó, počteno, iz zanesljivega blaga od najpreprosteje do najčnejše oblike.

JOSIP ŠUBIC

kipar v Gorenji vasi nad Škofjo Loko

priloga se preč. duhovščini in slav. občinstvu za izdelovanje kipov iz lesa in kamena, novih oltarjev iz lesa in marmor-cementa v vsakojakem slogu; dalje v prenavljanje starih oltarjev in drugih predmetov zagotavljajoč kar najnatačnejšo izvršitev in nizko, delu primerno ceno.

Alojzij Zorman
trgovina z moko
v Ljubljani, Florijanske ulice št. 7

priloga vsakovrstno moko po različni ceni, otrobe, koruzo in koruzno moko.

Prodaja na drobno in debelo ter zagotavlja uljudno postrežbo.

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

Najbolje priporočena za preskrbljenje vseh v kurzem listu zaznamovanih menic in vrednostij

!! Zahtevajte !!
obširni cenik, katerega brezplačno in franko razpošiljajo

bratje Placht,
prva in mednarodna
tovarna za strune in
glasbeno orodje,
Schönbach 379 pri Hebu, Češko.

Za slavnoznana svoja godala in strune jamčimo.

Gosli brez leka od gl. 1-50, 2, 3, 4, 5, 10 do gl. 80.
Loki od gl. 1, 2, 3, 4 do gl. 30.
Cello za koncerte, fino delo, od gl. 25 do gl. 50.
Citre z najčistejšim ročnikom od gl. 7-50, 11, 13, 18, 25 do gl. 50.
Gitare z najčistejšim ročnikom od gl. 3-50, 4, 7, 9, 10 do gl. 30.
Piščali (flavte) za koncerte iz grenadilnega lesa C, H, Fusa od gl. 5, 7, 9, 11, 13 do gl. 100.
Klarineti za koncerte iz grenadilnega lesa C, B, Es, D, od gl. 8, 12, 15, 18, 20 do gl. 50.
Teki za gosli od gl. 2, 3, 5, 6, 8, 12, 14 itd.

Pošilja se po poštne povzetju. — Kar ne ugaja, se rado zamenja.
Naslov prosimo „Bratje Placht“ ali „Bratji Placht“.
Dopisuje se nemško, češko, francosko in rusko.
Iščemo tudi sposobnih zastopnikov po posameznih mestih. 579 26-7

Krist. Mahlknecht,
St. Ulrich, Gröden, Tirolsko,

priporoča se v naročila
na sohe svetnikov, telo Kristusovo, božje grobe, jaslice, vzbuknjena križeva pota, altarje itd. in vsa v podobarsko stroko vitevajoča se lesena dela.

Ilustr. ceniki dobijo se zastonj.

Priporočilo.
Blagorodni, spoštovani gosp. Mahlknecht!
Resnici na ljubo rad potrdim, da so dela, katera ste mi poslali, vseskozi umeteljno izvršena. Mati Božja lurška, katero sem prejel lani, iznenadila nas je vse, vsakdo jo pohvali, kdor jo vidi. Sv. Kvirin, katerega sem letos naročil in prejel, je prav lepo izvršen, ter sem z obema predmetoma jako zadovoljen in morem odkritosrečno reči: „veni, vidi et iudica“, pridi, poglej in sodi.

Spoštovanjem
22 6-2 Karol Štefan Kumar, vikarij.
Avče, Goriško, dne 30. julija 1895.

Blagorodni, spoštovani gospod Krist. Mahlknecht!
S poslanimi jaslicami sem popolnoma zadovoljen, tako gledé na izvršitev kakor tudi gledé na ceno.

Velespoštovanjem
Ludvik Škofca, župnik.
Blagovica, Kranjsko, dne 24. julija 1895.

Konjski cvet
(pomnoženi restitucijski tok)
steklenica 1 gl., 5 steklenic 4 gl.

rabi se za drgnjenje v krepilo konjskih udov. Ta cvet, mnogo let po izkušenih živinozdravnih in od praktičnih poljedelcev priznan kot krepilo, lajša otrpnelost konjskih udov ter služi v krepilo pred in v restitucijo (obvrščenje) po kakem trupalnem delu.

Skušena redilna štupa za živino,
za konje rogato živino, ovce, prašiče i. t. d.

Rabi se skoro 40 let z najboljšim vseh večinom po hlevih, ako živinče nemore jesti; zboljšuje mleko.
Zametek z rabilnim navodom vred velja 50 kr., 5 zametkov z rabilnim navodom samo 2 gl.

priporoča in razpošilja na vse strani s prvo pošto

Iekarnar 113 35
Ubalđ pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.

Št. 30 916. **Razglas.** 602 3-3

V smislu § 26 deželnozborskega volilnega reda za vojvodino Kranjsko se javno naznanja, da je

volilski imenik za volitev dveh dež. poslancev,
ki jih bode vsled razpisa visocega c. kr. deželnega predsedništva v Ljubljani z dne 9. oktobra letos, št. 8558/pr. voliti deželnemu stolnemu mestu Ljubljani dne 25. novembra letos, že dogotovljen in da bo **od danes naprej skozi osem dni** v magistratnem ekspeditu razgrujen na ogled.

Zoper ta imenik smejo tisti, ki imajo pravico voliti, tukaj vložiti reklamacije o tem, da so se v volilski imenik vpisale osebe, ki nimajo volilne pravice, ali da so se iz njega izpuštile osebe, ki imajo volilno pravico.

Izkaznice se bodo volilcem vročile pravočasno. Ako bi je pa kdo izmed volilcev iz kateregakoli vzroka vsaj 24 ur pred dnevom volitve ne prejel, naj pride k mestnemu magistratu sam ponjo.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
14. dan oktobra 1895.

Županov namestnik: **Vončina.**

VIZITNICE
priporoča
KATOL. TISKARNA.

Zahvala.

Podpisani odbor izreka tem potom najtoplejšo zahvalo vsem onim, ki so pripomogli, da se je občni zbor šentjakobsko-trnavske ženske podružnice sv. Cirila in Metoda dne 6. okt. vršil tako častno in gmetno povoljno. Osebito se zahvaljuje čestitemu ženskemu kvartetu in slavnemu tamburaškemu zboru, raznim darovateljem in konečno vsem mnogobrojnim gostom društvenikom in nedruštvenikom, ki so s svojo navzočnostjo, počastili občni zbor.

Odbor šentjakobsko-trnavske ženske podružnice
v Ljubljani, dne 10. okt. 1895.

Stanovanja,
2 večji in 3 manjša, so oddati s 1. listopadom 1895. — Natančneje poizvé se na **Tržaški cesti, Glince št. 3.** 606 2-1

Najvišje pismeno priznanje Nj. c. in kr. Visokosti prejasne gospé prestolonaslednice - vdove **nadvojvodinje Štefanije.**

Kapljice za zobe
odlikovane
lekarne Piccoli „pri angelju“
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Kapljice kanjene na pavolo in dejane v votel zob takoj olajšajo bolečine. 588 50-49

Stekleničica 20 kr.

Uradno opravičeni in zapriseženi
stavbinski inženér in stavbeni mojster
Jaromir Hanuš
priporoča se za **izvrševanje vseh**
v stavbinsko stroko spadajočih del,

prevzema **poprave hiš** po zelo nizkih cenah, **naprave vodovodov, načrtov in proračunov, mirjenje cest in posestev** itd.

Ustna ali pismena naročila prejema se v **novi hiši na Poljanskem predmestju nasproti domobranske vojašnice.** 518 25

Dunajska borza.

Dne 16. oktobra.	Dne 15. oktobra.
Skupni državni dolg v notah . . . . . 100 gl. 50 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gl. . . . . 151 gl. 50 kr.
Skupni državni dolg v srebru . . . . . 100 „ 90 „	5% državne srečke l. 1860, 100 gl. . . . . 159 „ — „
Avstrijska zlata renta 4% . . . . . 121 „ 50 „	Državne srečke l. 1864, 100 gl. . . . . 196 „ — „
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron . . . . . 101 „ 20 „	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron . . . . . 99 „ 15 „
Ogerska zlata renta 4% . . . . . 120 „ 85 „	Tisine srečke 4%, 100 gl. . . . . 145 „ — „
Ogerska krona renta 4%, 200 kron . . . . . 99 „ 10 „	Dunavske vpravne srečke 5% . . . . . 131 „ — „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl. . . . . 1056 „ — „	Dunavsko vpravno posojilo l. 1878 . . . . . 107 „ 75 „
Kreditne delnice, 160 gl. . . . . 499 „ 50 „	Posojilo goriškega mesta . . . . . 112 „ — „
London vista . . . . . 120 „ 30 „	4% kranjsko deželno posojilo . . . . . 99 „ 25 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj. . . . . 58 „ 85 „	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4% . . . . . 99 „ 70 „
20 mark . . . . . 11 „ 77 „	Priporočene obveznice državne železnice . . . . . 219 „ 50 „
20 frankov (napoleonador) . . . . . 9 „ 54 1/2 „	„ južne železnice 3% . . . . . 170 „ — „
Italijanski bankovci . . . . . 45 „ 25 „	„ južne železnice 5% . . . . . 131 „ 20 „
C. kr. cekini . . . . . 5 „ 69 „	„ dolenskih železnice 4% . . . . . 99 „ 50 „
	Kreditne srečke, 100 gl. . . . . 200 gl. 50 kr.
	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl. . . . . 140 „ — „
	Avstrijskega rudičnega križa srečke, 10 gl. . . . . 17 „ 50 „
	Rudolfove srečke, 10 gl. . . . . 23 „ 25 „
	Salmove srečke, 40 gl. . . . . 69 „ 50 „
	St. Genois srečke, 40 gl. . . . . 71 „ — „
	Waldsteinove srečke, 20 gl. . . . . 53 „ — „
	Ljubljanske srečke . . . . . 22 „ 50 „
	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl. . . . . 177 „ 75 „
	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v. . . . . 3495 „ — „
	Akcije južne železnice, 200 gl. sr. . . . . 530 „ — „
	Akcije južne železnice, 200 gl. sr. . . . . 111 „ 75 „
	Dunajskih lokal. železnice delniška družba . . . . . 79 „ — „
	Montanska družba avstr. plan. . . . . 101 „ — „
	Trboveljska premogarska družba, 70 gl. . . . . 186 „ 50 „
	Papirnih rubljev 100 . . . . . 130 „ — „

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zguž. pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kuliantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svéti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.